

го військового контингенту в миротворчих операціях.

Потрібно надалі розвивати систему забезпечення антитерористичної безпеки, яка відповідала б стандартам розвинених держав світу, а також створити дієвий механізм запобігання, реагування та протидії терористичним загрозам.

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III // ВВР України. – 2001. – № 25–26.

2. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 31.05.2005 р. № 2600-IV // ВВР України. – 2005. – № 25.

3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII // ВВР України. – 2014. – № 50–51.

4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III // ВВР України. – 2002. – № 1.

5. Оцінювання та управління ризиками у сфері протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні: кримінологічний моніторинг, тактичний аналіз та використання відкритих джерел / І. М. Гриненко, Д. М. Прокоф'єва-Янчиленко, Б. В. Сокрут. – К. : ВІТЕ, 2015. – 158 с.

6. Ткач В.Ф. Сучасний тероризм: тенденції, вияви, виклики та загрози для України // Стратегічні пріоритети. – № 3 (36). – 2015. – С. 12.

7. Протидія терористичній діяльності (Кримінально-правові аспекти) / Шамара О.В., Бантишев О.Ф., Чорний Р.Л. – К. : НА СБУ, 2011.

8. Ткач В.Ф. Особливості сучасного міжнародного тероризму: тенденції, вияви, виклики та загрози для України / В.Ф. Ткач // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – Вип. 11. – 2013. – С. 60.

9. Держфінмоніторинг: типологічне дослідження «Актуальні методи, способи та фінансові інструменти фінансування тероризму та сепаратизму». – 2014. – 45 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2014/20141229/tipolog2014.pdf.

Біліченко Валерій Віталійович
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВИЯВЛЕННЯ І ПРИПИНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ТЕРОРИЗМУ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАПОБІГАННЯ ТЕРОРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У нашій країні проблеми тероризму у час АТО дуже актуальні. Крім того, питання протидії тероризму в Україні мають теоретичний характер, а прийняті законодавчі акти швидше приймалися не з метою їх використання, а для виконання взятих на себе зобов'язань у напрямку європейської інтеграції. Коли наша країна у 2014 році зіткнулася з проявами тероризму на своїй території, це стало серйозним питанням для кримінально-правових дій в Україні та зробило це питання ефективно протидіяти цьому суспільно небезпечному діянню.

Перше питання щодо прояву фінансування тероризму було підняте в

1994 році в Декларації Організації Об'єднаних Націй(ООН).

«ООН глибоко стурбована триваючими в усьому світі проявами міжнародного тероризму які загрожують життю ні в чому не винних людей або призводять до їх загибелі, мають згубні наслідки для міжнародних відносин і можуть поставити під загрозу безпеку держав акти, методи і практика тероризму є грубе нехтування цілями і принципами Організації Об'єднаних Націй, що може загрожувати міжнародному миру і безпеки, ставити під загрозу дружні відносини між державами, перешкоджати міжнародному співробітництву і вести до підриву прав людини, основних свобод і демократичних основ суспільства;» [1]

«Тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому невинних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей»(2)

Отже, Тероризм є видом організованої злочинності. Розслідування безпосереднього прояву тероризму потребує знань і навичок правоохоронцям.

Ураховуючи ситуацію на сході нашої країни та незаконний вивіз зброї Верховна Рада України поставила питання щодо створення органу, який буде розслідувати ці злочини. *12 лютого 2015 року у Верховній Раді України зареєстровано проект закону «Про Державне бюро розслідувань», ДБР.* Саме тому на ДБР покладається розкриття і розслідування злочинів терористичного характеру. Тому саме слідчим ДБР доручили виконання функції розслідування випадків катування підслідних слідчими органів внутрішніх справ та СБУ.

«Вміння розкривати злочини завдяки високій інтелектуальній здатності та вміння застосовувати сучасні досягнення криміналістичної науки має зробити слідчих ДБР стійкими до можливого використання незаконних методів розслідування, таких як тортури. Природно, що слідчі ДБР будуть несхвально ставитися до фактів застосування катування, інших жорстоких і нелюдських видів поведінки і покарання під час розслідування злочинів.» [3]

Наскільки нам відомо: Чим більше повноважень надається тому чи іншому правоохоронному органу, тим більш надійною має бути **система контролю** за його діяльністю з боку держави і суспільства.

Статтею 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» виявляти фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та в день їх виявлення або спроби їх проведення інформувати про це Держфін моніторинг України та визначені законом правоохоронні органи.

Терористичні організації використовують кошти не тільки для забезпечення своїх операцій, але також для ведення пропаганди, підготовки своїх найманців. Тож важлива протидія фінансуванню тероризму адже він продо-

вжує залишатися пріоритетним, враховуючи загрозу, яку представляють терористичні організації. Ця загроза також виходить від невеликих терористичних осередків або окремих терористів, які можуть вчинити терористичні акти і завдати істотної шкоди суспільству. У зв'язку з цим важливо виявляти і ліквідувати мережі фінансування терористичних угруповань всіх типів.

Більш тісний контакт з експертами по боротьбі з тероризмом підвищить інформованість про стратегії управління фінансами, які використовувались конкретними терористичними організаціями.

Особлива увага може бути приділена, крім іншого, виявленню тих осіб в складі терористичних організацій, які займаються збором обліком фінансових коштів. Для цього правоохоронним органам необхідно, в тому числі, сконцентрувати свої зусилля на проведенні розслідувань щодо кінцевих одержувачів грошових коштів у складі терористичних організацій, не тільки на з'ясуванні джерел коштів. (Тобто, виявлення тих, хто отримує гроші, є не менш важливим, ніж встановлення тих, хто посилає або сприяє переміщенню коштів).

Як правило, управління фінансами терористичних організацій здійснюється в безпечних географічних регіонах або в закритих соціальних мережах, що ускладнює проникнення і надання прямого впливу на відповідних суб'єктів. Відносно фінансових керуючих і пособників терористичних організацій можуть застосовуватися адресні фінансові санкції, а також здійснюватися поліцейські або військові операції. Особлива увага може бути приділена підвищенню можливості держав отримувати і надавати оперативні розвідувальні дані про осіб, що займаються управлінням фінансами терористичних організацій.

Отже, виявлення і припинення фінансової підтримки тероризму являється однією з найважливіших складових запобігання терористичної діяльності. Верховна Рада України ефективно діє задля вирішення питань на сході країни і тому розробила закон про створення органу, який буде розслідувати і розкривати злочини терористичного характеру, який має назву ДБР (Державне бюро розслідувань). Цей орган повинен виявляти фінансові операції призначені для фінансування тероризму та виявляти і ліквідувати мережі фінансування терористичних угруповань.

Доцільним буде вважати, що тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, залякування населення; терористичні організації використовують кошти не тільки для забезпечення своїх операцій, але також для ведення пропаганди, підготовки своїх найманців.

Тож дуже важлива протидія фінансуванню тероризму для запобігання безпосередньо самому тероризму і його прояву.

1. Декларація про заходи по ліквідації міжнародного тероризму від 09.12.1994.
2. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Розділ І. Загальні положення.
3. Закон України «Про Державне бюро розслідувань».